

Holstebro 15.juli 2008

Til
Sundhedsminister Jakob Axel Nielsen
Slotsholmsgade 10 – 12
1216 København K

Som bekendt har regionsrådet i Region Midt truffet beslutning om, at det kommende Regionshospital Vest skal placeres i Gødstrup ved Herning. Regionsrådet har hermed besluttet sig for den placering, der medfører den længste transportafstand af alle blandt foreslåede muligheder for patienter fra den nordvestligste del af regionen.

Beslutningen blev truffet med det snærest mulige flertal i et tumultarisk forløb, hvor alle midler synes at være blevet taget i brug for at redde de nødvendige stemmer i land.

Under regionsmødet, hvor beslutningen blev truffet gav socialdemokraten Henning Gjellerod udtryk for afmagt, når argumenter ikke tæller.

Venstregruppens formand Aleksander Aagaard udtrykte i tv-avisen om aftenen efter beslutningen stærk forundring og fortørnelse over, at mindretallets indstilling end ikke kom til orde.

Og socialistisk folkepartis Anna Marie Touborg sagde samme sted, at hun lige så godt kunne sige det lige ud: Bent Hansen er en mand, man skal have foran sig ikke bag ved sig.

Det er forfærdelig trist for os i Nordvestjylland at føle os overbeviste om, at hvis medlemmerne i regionsrådet havde kunnet stemme frit efter deres overbevisning, så ville det være blevet en anden, - mere demokratisk rigtig, og mere central placering både geografisk og i forhold til transporttider, - og derfor også mere nordvestlig løsning end Gødstrup.

107.000 nordvestjydere synspunkter og Cowi rapportens konklusion er overhovedet ikke inddraget i beslutningen om, hvor det fremtidige regionshospital skal placeres. Alle argumenter er blevet fejlet af bordet, uden hensyn til deres saglighed.

I stedet blev det partitaktiske synspunkter og ”sognerådspolitiske” hensyn til Herning og Viborg, der blev majoriseret igennem.

En sådan ”sognerådspolitik” er blevet ført siden starten af Region Midt. Derfor lidt af denne historie.

Man har jo således allerede, - på trods af en beslutning i regionsrådet om at bevare sygehusene i Holstebro og Herning inklusive deres akutfunktioner indtil det nye Regionshospital Vest står færdigt, - lynhurtigt flyttet skader og akut abdominalkirurgi til Herning. Samtidig har man udtalt, at mammakirurgisk afdeling, neurologisk, - og hæmatologisk afdeling samt øre – næse – hals afdelingen (og måske flere) i Holstebro skal ”samarbejde” med Viborg.

Trombolyse behandlingen af blodpropper i hjernen, ville man også have haft flyttet til Viborg, til trods for at det med stor sandsynlighed ville have medført både større invaliditet blandt patienterne og flere dødsfald, - da tiden her er meget kritisk og Viborgs mindre centrale placering betyder længere transporttider.

Indtil videre er denne behandling dog forblevet i Holstebro. Så vidt jeg er orienteret, fordi det var i Holstebro man kunne stille med et hold speciallæger i tilstrækkelig kort tilkaldevagt, fordi de bor i byen.

Men vi frygter, at salamimetoden på trods af ovennævnte regionrådsbeslutning, vil ødelægge Holstebro sygehus inden Regionshospital Vest er bygget.

Om det præhospitale beredskab står der ved nærlæsning af teksten i regionsrådets akutforlig, at akutbilen fra Herning bemannes med anæstesilæge, og akutbilen fra Holstebro bemannes med anæstesisygeplejerske.

Hvis dette blev ført ud i livet, ville det være en betydelig forringelse af den ordning, der her i Holstebro startede for 40 år siden, hvor akut bilen blev bemannet med både anæstesilæge og anæstesisygeplejerske.

Nu fortsætter ordningen foreløbig som hidtil. **Men det er meget skræmmende at, akutforliget kan indeholde en ordlyd, der er udtryk for en direkte nedprioritering af den præhospitale indsats i Holstebro området, fuldstændig i modsætning sundhedsstyrelsens intension om en markant styrkelse af akutberedskabet.**

Men nu til den nærmere argumentation for en mere Nordvestlig placering af Regionshospital Vest end placeringen i Gødstrup. Vigtigst er her:

For det første, at der er de kortest mulige transportafstande for patienter og pårørende.

1) Under almindelige transportforhold, dvs. for ikke akutte tilstande og for pårørende, vil der ved en placering i Gødstrup være ca. 30.000 borgere, der har mere end 1 times transporttid til sygehuset. Fra Thyborøn er der således (ifølge Google) 86,1 km til Gødstrup med en køretid på 1 time og 33 minutter. Fra Lemvig ligeledes (ifølge Google) 63,3 km med en køretid på 1 time og 9 minutter. (Al trafik fra nordvest er tvunget til at køre igennem Holstebro by, - og blå blink skal samme vej). I modsætning hertil har midtjyder mod øst mod Silkeborg og mod syd mod Brande hurtige motorveje til deres rådighed.

2) Ved akut svær og kritisk sygdom gælder det om, at komme hurtigst muligt under lægebehandling. Det vil ingen benægte. Responstiden - altså tiden der går, fra tidspunktet for et opkald til kvalificeret lægehjælp når frem - er her helt væsentlig. Akutbilen - bemannet døgndækkende med en anæstesilæge - vil i fremtiden komme til at udgå fra Regionshospitalet Vest. **For at redde flest liv er det derfor vigtigt, at regionshospitalet placeres så centralt som muligt, for at få rimelige og ligelige transporttider til alle sider.**

Jeg synes, at dette er et vigtigt argument. Jeg kan ikke lade være med at nævne, at jeg føler mig aldeles overbevist om, at jeg, hvis jeg som vagtlæge i det konkrete tilfælde havde undladt at sørge for den nødvendige hurtigst mulige transport, sagtens kunne have risikeret en klagesag og eventuel påtale fra patientklagenævnet.

Regionsrådet har som bekendt ladet udarbejde en Cowi rapporten til 750.000 kr., vel for at have et objektivt beslutningsgrundlag. Rapporten, der tager udgangspunkt i det gamle Ringkøbing amt, angiver (med det forventede fremtidige vejnet) at:

En placering af regionshospitalet i Aulum vil medføre, at 63 % af befolkningen kan nå hospitalet inden for 30 minutter, og 96 % kan nå hospitalet inden for 60 minutter.

En placering i Holstebro Syd medfører: 54 % inden for 30 minutter, og 96 % inden for 60 minutter.

En placering i Gødstrup medfører: 53 % inden for 30 minutter og 90 % inden for 60 minutter.

Gødstrup er altså med hensyn til kortest mulig transporttid for de fleste patienter den dårligste placering af ovenstående muligheder.

For at retfærdiggøre placeringen ved Gødstrup medinddrages nedlæggelse af akutfunktionen i Silkeborg. Men argumentet holder ikke ved en nærmere analyse.

a) Det anføres f.eks. at 1/3 af Silkeborgs borgere skal betjenes af Regionshospital Vest.

Ifølge Google tager det 40 minutter at køre fra Silkeborg midtby til både Viborg og Skejby sygehuse, og det er hurtigere at køre til disse to alternativer end til Gødstrup, hvor det tager 46 minutter.

Fra det vestligste Silkeborg (Hvinningdal) er der (ifølge Google) 4 km kortere til Viborg end til Gødstrup, - og inden for 5 minutter samme køreafstand til henholdsvis Gødstrup, Viborg og Skejby. Fra Funder vest for Silkeborg er der (ifølge Google) 38 minutter til Gødstrup, 47 minutter til Viborg og 49 minutter til Skejby Sygehus, - det sidste gennem Silkeborg.

Altså mindre end 10 minutters forskel i køretid til 3 alternativer. Og forskellen må forventes yderligere at blive formindsket, når motorvejen gennem Silkeborg er blevet anlagt.

b) Det anføres, at der åbnes en flanke fra Silkeborg mod syd, der skal betjenes fra Gødstrup. Jeg ved ikke helt, hvad der menes med dette. På et kort ses mod syd søer og skove. Der er dog Virklund. Men her er der, (ifølge Google) hele 4 alternativer, idet der indenfor 3 minutter er samme køreafstand til sygehusene i henholdsvis Gødstrup, Viborg, Skejby og Horsens. Længere mod syd er der Give, hvor Google siger 42 minutter til Gødstrup og 45 minutter til Horsens. Heller ikke her har befolkningen altså nogen fordel af at køre til Gødstrup frem for alternativet Horsens.

c) Det nævnes, at børneafdelingen i Herning modtager mange børn fra området ned mod Horsens. Men det kan vel ikke være et argument, at regionshospitalet skal ligge så langt mod sydøst, at det bliver muligt at modtage børn fra Horsens egnen. Det ville da være mere nærliggende at oprette en børneafdeling i Horsens.

Før det andet, skal hospitalet kunne skaffe sig kvalificeret arbejdskraft.

I forbindelse med kvalificeret arbejdskraft tænkes især på speciallæger. Det er her selvfølgelig væsentlig, at speciallæger kan udveksles med universitetsafdelingen på Skejby Sygehus.

a) Pendleafstanden er objektiv set kortere mellem Århus / Skejby og Gødstrup, end den vil være til Aulum og Holstebro Syd.

Men det er ikke det samme som, at skulle være en objektiv kendsgerning, at speciallæger kun vil pendle fra Århus til Gødstrup og ikke til Aulum eller Holstebro Syd.

I Cowi rapporten anføres det, at man med motorvejen færdigudbygget mellem Gødstrup og Århus kan køre strækningen på lige under en time. Man har gjort det til et mantra, at transporttiden ikke må overstige en time.

Man påstår derfor, at der ikke kan skaffes speciallæger til Holstebro, hvis regionshospitalet placeres der.

Overlægerådet ved Regionshospitalet i Holstebro (se ved lagte avisudklip) har imidlertid netop nu på 100 derværende speciallægers vegne udtalt, at dette er forkert. Blot det faglige indhold på en afdeling er i orden, søger lægerne til afdelingen. Cowi har konkluderet på lignede vis.

Det er jo også sådan, at gynækologi, cardiologi, gastroenterologi, og sidst den akutte abdominalkirurgi er flyttet til Herning. Den usikkerhed det har skabt til trods, har Holstebro sygehus altså ifølge ovenstående ikke haft rekrutteringsproblemer vedrørende speciallæger, der rækker ud over, hvad man har haft andre steder.

b) Man siger at speciallægemangelen begrundes en placering så nær Århus som muligt. Men når sygehuset står færdigt, vil speciallægemangelen være aftaget eller ophørt. **Man kan vel i det hele taget ikke begrunde beliggenheden af et regionshospital ud fra et øjeblikks billedet af speciallægeudbudet, uden hensyn til hvor befolkningsunderlaget tilsiger, at det bør ligge.**

c) Når der snakkes om universitetstilknytning, er det helt fortiet, at der, så vidt jeg ved, er udgået adskilligt flere ph.d. afhandlinger fra Holstebro sygehus end fra Herning sygehus. Så en sådan tilknytning kan selvfølgelig etableres uanset hvor regionshospitalet placeres.

d) Endeligt, med en motorvej til Holstebro vil der være 115 km motorvej fra Århus til Holstebro Syd. Denne strækning kan køres på 5 kvarter. Det svarer nogenlunde til den transporttid, der må påregnes fra Århus til Viborg i dag. Og det er kortere tid, end der bruges i dag fra Århus til Herning.

Ved bopæl i det attraktive Silkeborgområde vil en speciallæge have særdeles rimelig pendleafstand ikke alene til Skejby, Viborg og Gødstrup, men såmænd også til både Aulum og Holstebro Syd.

(I Region Syd vil der til sammenligning være 140 – 150 km fra Universitetshospitalet i Odense til Esbjerg og Gråsten, - svarende til ca. 1½ times kørsel.)

Andre væsentlige forhold.

a) **Det er vigtigt at sige, at et så stort hospital selvfølgelig ikke kan bemandes alene af pendlende speciallæger.** Langt de fleste må bo i nærheden af hospitalet. Det er derfor væsentligt med attraktive kulturelle og naturmæssige omgivelser. Og hvad et angår, har Holstebro meget at byde på, hvis man først har oplevet området.

a) Hvis man i fremtiden skal kunne rekvirere praktiserende læger til det nordvestjyske område, er det meget vigtigt, at der findes et hospital i Nordvestjylland, og ikke alene i Midtjylland. Så der ikke skabes et sundhedsmæssigt ingenmandsland uden noget hospital og uden praktiserende læger.

c) Der argumenteres for en bynær placering, - i modsætning til en placering f.eks. ved Aulum.
Men den eneste placering, der allerede er bynær, er Holstebro Syd, der i så fald burde vælges.

d) Man vil have at Regionshospitalet skal placeres nær motorvejene.

Ja, men hvis man der ved mener motorvejene omkring Herning, glemmer man da fuldstændig, 107.000 borgere nordvest for Herning.

Der bør naturligvis bygges en motorvej mod Holstebro. Ellers bliver transporttiderne for nordvestjyske patienter endnu mere urimelige sammenlignet med midtjyderne på deres hurtige motorveje.

Cowi har i øvrigt konkluderet, at en sådan motorvej hurtig tjener sig selv hjem.

e) Det er vigtig for hele udviklingen i Nordvestjylland både erhvervs - og turistmæssigt, at der findes et tilgængeligt sundhedsvæsen.

Og det er vigtigt, at bevare området som uddannelsessted for sygeplejersker, fysioterapeuter, ergoterapeuter, samt social og sundhedsassistenter.

Det kan således konkluderes:

At transportafstandene for patienter og pårørende i henhold til Cowi rapporten er længere til Gødstrup, end de er til både Holstebro og Aulum.

Placering er altså valgt på trods af objektive kendsgerninger, og ønskeligt mål om kortest mulige transportafstande.

At man i argumentationen medinddrager Silkeborg, der, som det fremgår, har op til flere alternativer, er simpelthen forkert og mildest talt ikke særlig hensynsfuldt over for Nordvestjylland.

Kun for området omkring Funder bliver der, 5-10 minutters kortere køretid til Gødstrup, end til Viborg og Skejby.

Men 107.000 nordvestjyder er uden alternative muligheder, - og mange har helt anderledes transporttider. Det kan da vel ikke være rimeligt, at de skal undgælde for at Funders befolkning kan komme 5-10 hurtigere frem til Gødstrup end til alternativerne. Det mener formentlige heller ikke befolkningen i Funder.

Pendletiden fra Århus til Holstebro Syd vil med et fremtidigt vejnet, blive af samme størrelsesorden, som den i er dag mellem Århus og Viborg, og kortere end den i er dag fra Århus til Herning.

(Og noget kortere end den f.eks. i Region Syd er mellem Universitetshospitalet i Odense og Esbjerg og Gråsten)

Jeg ved, at det forudsætter en motorvej mellem Herning og Holstebro. Men hvis ikke en sådan bygges, må der på anden vis bevares et sygehus i det nordvestlige område. Ellers bliver transporttiderne til sundhedsydelser helt urimelige for områdets befolkning

Måske kan regionsrådspolitikere ikke undgå at være ”sognerådspolitikere” for deres egne områder. Det er svært at se Gødstrup placeringen anderledes. Det er ikke en beslutning, som en neutral instans ville have truffet. Og det er jo i så fald et kæmpe problem for regionerne.

Jeg skal derfor bede ministeren som objektiv og som bevilligende instans, i helikopter perspektiv at betinge sig en mere demokratisk placering, – dvs. en placering der ikke alene tager hensyn til midtjydernes adgang til sundhedsydelser, men også til at 107.000 borgerne i den nordvestlige del af regionen skal have den samme ret til hospitalsadgang for deres skatte kroner.

Hvorfor der så nødvendigvis må blive tale om en mere nordvestlig placering af Regionshospital Vest end placeringen ved Gødstrup.

Med venlig hilsen

Anders Krogh
Havrevænget 22, 7500 Holstebro
Pensioneret praktiserende læge

Mail: akro@dadlnet.dk